

**BANCA NAȚIONALĂ A MOLDOVEI
COMITETUL EXECUTIV**

**HOTĂRÂREA Nr. 343
din „19” decembrie 2019**

ÎNREGISTRAT:
Ministerul Justiției
al Republicii Moldova
nr.1517 din 31 decembrie 2019

**Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la asistența de
lichiditate în situații de urgență**

În temeiul art.5 alin.(1) lit.e), art.11 alin.(1), art.18 alin.(1), art.18¹ alin.(1) și art.27 alin.(1) lit.c) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr.297-300, art.544), cu modificările ulterioare, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență (se anexează).
2. Se abrogă Regulamentul cu privire la modul de garantare a creditelor acordate de Banca Națională a Moldovei băncilor nr. 38/08-01 din 15 noiembrie 1996, aprobat de Consiliul de administrație al Băncii Naționale a Moldovei, proces-verbal nr.51/1996 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1996, nr.83, art.110), coordonat cu Ministerul Justiției, proces-verbal nr. 3660/1996.
3. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data de 30 iunie 2020.

**Președintele
Comitetului executiv**

Octavian ARMAȘU

**Chișinău, 19 decembrie 2019.
Nr.343.**

Regulament cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență

Modificat prin:

HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, MO al R. Moldova nr.177 din 15.06.2022, art.701

HCE al BNM nr.139 din 11.06.2020, MO al R. Moldova nr.153-158 din 26.06.2020, art.576

Capitolul I Dispoziții generale

1. Prezentul regulament stabilește:

1) principiile, condițiile și modul de acordare de către Banca Națională a Moldovei băncilor licențiate de Banca Națională a Moldovei (în continuare - bănci), a asistenței de lichiditate în situații de urgență;

2) categoriile de active financiare acceptate de către Banca Națională pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență, denumite în continuare active eligibile;

3) modul de constituire și de executare a garanțiilor;

4) măsurile care urmează a fi întreprinse de Banca Națională în cazul neonorării de către bancă a obligației de rambursare a asistenței de lichiditate în situații de urgență și de plată a dobânzii aferente.

2. În temeiul art.18¹ alin.(1) din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, pentru a menține stabilitatea sistemului financiar, Banca Națională poate acorda, la deplina sa discreție și în condițiile stabilite de către aceasta, băncilor solvabile și viabile care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate asistență de lichiditate în situații de urgență, garantată cu activele indicate la pct.14.

3. Banca care întrunește condițiile stipulate de prezentul regulament poate solicita de la Banca Națională asistență de lichiditate în situații de urgență (în continuare - asistență de lichiditate) pentru a-și onora obligațiile față de deponenți și alți creditori ai săi, cu excepția persoanelor afiliate băncii.

4. La examinarea cererii băncii privind acordarea asistenței de lichiditate, Banca Națională ține cont de impactul pe care îl poate avea neacordarea asistenței de lichiditate asupra stabilității sistemului financiar. La evaluarea acestui impact asupra stabilității sistemului financiar, Banca Națională analizează natura activității desfășurate de bancă, profilul de risc, dimensiunea, gradul de interconectare al acesteia cu sistemul financiar în general, potențialele riscuri de contagiune, precum și existența unei strategii fezabile de rambursare a asistenței de lichiditate.

(Pct.4 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

5. În sensul prezentului regulament, termenii și expresiile utilizate au următoarele semnificații:
active netranzaționabile – depozite la termen și alte conturi la Banca Națională sau la o bancă acceptată de Banca Națională, creanțe pecuniare care îndeplinesc criteriile de eligibilitate stabilite de prezentul regulament;

active tranzaționabile – instrumente financiare admise la tranzaționare pe o piață și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate stabilite de prezentul regulament;

bancă solvabilă – banca care respectă cerințele minime de fonduri proprii (inclusiv cerințele de fonduri proprii stabilite urmare evaluării în cadrul Procesului de supraveghere și evaluare a băncilor (SREP));

bancă viabilă - banca care a demonstrat, într-un mod credibil, că va obține performanțe financiare în următoarele 36 de luni;

plan de finanțare – plan elaborat de bancă, prezentat la Banca Națională, care prevede măsuri de remediere pentru restabilirea poziției de lichiditate a băncii.

(Pct.5 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

Capitolul II

Condiții generale de acordare a asistenței de lichiditate

6. Asistența de lichiditate se acordă băncilor în baza hotărârii Comitetului executiv al Băncii Naționale.

7. Asistența de lichiditate se acordă în moneda națională la o rată a dobânzii determinată în baza ratei la facilitatea de creditare overnight, valabilă la data adoptării deciziei de acordare, plus 2 puncte procentuale.

8. Termenul pentru care se acordă asistența de lichiditate este de până la 2 săptămâni, cu posibilitatea prelungirii acestuia, la solicitarea băncii, pentru alte perioade de câte 2 săptămâni, dar nu mai mult de 3 luni sau, în mod excepțional, nu mai mult de un an de la data acordării, în condițiile stabilite de Comitetul executiv al Băncii Naționale.

(Pct.8 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

9. Asistența de lichiditate se acordă cu condiția ca banca să fi epuizat toate sursele alternative de obținere a lichidității, inclusiv de pe piața interbancară și instrumentele standard ale Băncii Naționale a Moldovei de gestionare a lichidității sistemului bancar și să fi adoptat un plan de finanțare credibil, în opinia Băncii Naționale, pentru soluționarea problemelor temporare de lichiditate.

(Pct.9 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

10. Valoarea ajustată a activelor depuse drept garanții trebuie să acopere asistența acordată și dobânda aferentă în proporția determinată de Banca Națională pe baza evaluării riscurilor asociate, dar nu mai puțin de 100%.

(Pct.10 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

11. Pe durata asistenței de lichiditate, Banca Națională va solicita de la bancă, cel puțin o dată la două săptămâni, informația privind executarea măsurilor prevăzute pentru soluționarea problemelor de lichiditate din planul de finanțare, precum și rapoarte privind utilizarea conform destinației a asistenței de lichiditate.

Banca va raporta zilnic la Banca Națională, în formatul stabilit de Banca Națională, informația privind fluxurile de numerar efective pentru ziua lucrătoare precedentă.

(Pct.11 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

12. În perioada utilizării asistenței de lichiditate și/sau înainte de orice prelungire a termenului / majorare a sumei acesteia, la necesitate, Banca Națională poate efectua suplimentar controale pe teren pentru a constata dacă banca se conformează condițiilor stabilite de Banca Națională, precum și pentru a aprecia motivul și oportunitatea prelungirii termenului / majorării sumei.

(Pct.12 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

13. La acordarea asistenței de lichiditate, în vederea diminuării riscului de nerambursare a asistenței de lichiditate și asigurării utilizării asistenței de lichiditate după destinație, Banca Națională, după caz, poate restricționa sau limita activitatea și/sau operațiunile băncii, inclusiv acordarea de credite și efectuarea de plasamente interbancare, să dispună băncii limitarea deținerilor calificate în capitalul altor entități, să limiteze sau să interzică plata de dividende sau de dobândă sub orice formă deținătorilor de fonduri proprii și răscumpărările anticipate, să dispună băncii limitarea remunerării angajaților, să impună cerințe de raportare suplimentare sau cu o frecvență mai mare, inclusiv de raportare a pozițiilor de capital sau de lichiditate, să dispună băncii alte măsuri necesare în acest scop, stipulate în contractul cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență, încheiat cu banca beneficiară.

(Pct.13 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

Capitolul III

Active eligibile

Secțiunea 1. Categoriile și regulile de acceptare a activelor eligibile

14. Banca Națională poate accepta drept garanții la acordarea asistenței de lichiditate următoarele categorii de active eligibile:

- 1) valori mobiliare de stat emise de Guvernul Republicii Moldova;
- 2) certificate ale Băncii Naționale a Moldovei;
- 3) depozite și alte conturi la Banca Națională, inclusiv rezervele obligatorii în valută străină menținute în volum neschimbat sau depozite și alte conturi la o bancă acceptată de Banca Națională, reprezentând orice fel de active pe care Banca Națională le poate cumpăra, vinde și negocia;

- 4) creanțe pecuniare, cu excepția creanțelor asupra persoanelor afiliate băncii;
- 5) valori mobiliare corporative admise spre tranzacționare pe piața reglementată și/sau în cadrul unui sistem multilateral de tranzacționare (MTF);
- 6) alte active financiare stabilite de Banca Națională prin decizia Comitetului executiv.

Banca Națională poate accepta pentru garantare obligațiuni municipale și/sau corporative doar dacă sunt emise cu acoperire conform art.8 alin.(1) lit.a) din Legea nr.171/2012 privind piața de capital.
(Pct.14 completat prin HCE al BNM nr.139 din 11.06.2020, în vigoare 30.06.2020)

15. Banca Națională selectează, la discreția sa, activele eligibile pentru garantarea asistenței de lichiditate din lista celor propuse de bancă și decide care active vor fi acceptate prioritar.
(Pct.15 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

16. Indiferent dacă un activ este eligibil sau nu, o bancă nu poate depune drept garanții activele emise, datorate sau garantate de ea însăși sau de oricare entitate cu care are legături strânse.

Legăturile strânse în sensul prezentului regulament au semnificația prevăzută la art.3 din Legea nr.202/2017 privind activitatea băncilor.

Secțiunea a 2-a. Criterii de eligibilitate pentru activele acceptate drept garanții

17. Activele calificate de Banca Națională drept active eligibile pentru acordarea asistenței de lichiditate trebuie să întrunească următoarele condiții, dacă regulamentul nu prevede altfel:

- 1) să fie în proprietatea băncii solicitante;
- 2) să nu fie gajate sau indisponibilizate în cadrul unor proceduri de executare silită;
- 3) să fie liber tranzacționabile;
- 4) să fie denominate în lei moldovenești.

18. Alte active financiare, stabilite prin hotărârea Comitetului executiv, trebuie să corespundă criteriilor de eligibilitate stipulate de prezentul regulament.

19. Creanțele pecuniare și contractele de credit care atestă această creanță trebuie să corespundă următoarelor criterii de eligibilitate:

1) creanța pecuniară este o datorie a unui debitor față de bancă. Tipurile de creanțe pecuniare a căror sumă principală sau dobândă se rambursează conform unui calendar prestabilit, precum și liniile de credit utilizate sunt, de asemenea, tipuri eligibile de creanțe pecuniare;

2) creditările pe descoperit de cont, scrisorile de credit și liniile de credit neutilizate (de ex. liniile neutilizate de creanțe pecuniare de tip revolving) care autorizează utilizarea creditelor, dar care nu sunt creanțe pecuniare ca atare, nu sunt tipuri eligibile de creanțe pecuniare. Contractele de leasing, factoring, creditele cu statut de datorii subordonate nu sunt creanțe pecuniare eligibile;

3) creanța este clasificată, de către bancă, în categoria „activ standard” conform Regulamentului cu privire la clasificarea activelor și angajamentelor condiționale, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.231/2011;

4) creanța este exprimată în lei moldovenești sau în valută liber convertibilă;

4¹) contractul de credit a fost încheiat cu debitorul cu cel puțin 6 luni înainte de data depunerii cererii de solicitare a asistenței de lichiditate de la Banca Națională;

5) contractul de credit prevede rambursarea ultimei tranșe a sumei principale a creditului în termen nu mai devreme de 30 de zile după depunerea creanței pecuniare drept garanție la Banca Națională;

6) debitorii și garanții creanțelor pecuniare eligibile sunt societăți nefinanciare, entități din sectorul public (cu excepția societăților financiare publice), persoane fizice, inclusiv cele care practică activitate de întreprinzător sau activitate profesională. Sunt eligibile creanțele pecuniare garantate de bănci de dezvoltare multilaterală sau organizații internaționale. În scopul prezentului regulament, entitățile din sectorul public, băncile de dezvoltare multilaterală și organizațiile internaționale sunt cele definite sau indicate în Regulamentul cu privire la tratamentul riscului de credit pentru bănci potrivit abordării standardizate, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.111/2018;

7) creanța nu este grevată cu un alt gaj și nu constituie obiect al unui litigiu. Contractul de credit nu conține nicio clauză restrictivă privind executarea creanței utilizate drept garanție pentru operațiunile de acordare a asistenței de lichiditate, inclusiv în ceea ce privește forma, perioada și alte condiții de executare;

8) valoarea creditelor acordate unui singur debitor sau unui grup de clienți aflați în legătură nu va depăși 20% din valoarea portofoliului de creanțe al băncii depuse drept garanție în favoarea Băncii Naționale;

9) contractul de credit este guvernat de legea Republicii Moldova și este încheiat între bancă și un debitor rezident al Republicii Moldova. Garanții care sunt bănci de dezvoltare multilaterală sau organizații internaționale sunt eligibili indiferent de sediul acestora;

10) contractul de credit nu conține nicio clauză restrictivă privind utilizarea creanței drept garanție;

11) alte criterii stabilite de Banca Națională.

În scopul deținerii informației privind activele eligibile pentru garantarea asistenței de lichiditate, Banca Națională poate solicita periodic de la bănci date, în formatul stabilit de Banca Națională, privind creanțele pecuniare care întrunesc criteriile de eligibilitate.

(Pct.19 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

(Pct.19 completat prin HCE al BNM nr.139 din 11.06.2020, în vigoare 30.06.2020)

20. De la data achitării integrale a creditului de către debitorul creanței, aceasta nu mai este eligibilă pentru garantarea asistenței de lichiditate contractate de la Banca Națională și urmează a fi substituită cu o altă creanță sau cu o altă garanție conform procedurilor de constituire a garanțiilor.

Banca poate rambursa asistența de lichiditate până la scadență, în volum proporțional cu valoarea creanței pecuniare scadente în interiorul termenului asistenței acordate de Banca Națională.

Capitolul IV

Modul de acordare, prelungire a termenului și majorare a sumei asistenței de lichiditate

(Titlul cap. IV modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

21. Banca care se confruntă cu probleme temporare de lichiditate se poate adresa la Banca Națională cu o cerere în vederea obținerii asistenței de lichiditate.

22. Cererea de solicitare a asistenței de lichiditate trebuie să fie semnată de către conducătorul organului executiv al băncii și să conțină cel puțin informația cu privire la:

1) analiza situației curente și cauzele insuficienței temporare de lichiditate, care impun necesitatea apelării la asistența de lichiditate;

2) suma și termenul pentru care se solicită asistența de lichiditate;

2¹) prognoza fluxurilor de numerar pentru următoarele 2 săptămâni;

3) modul de garantare a asistenței de lichiditate;

4) măsurile întreprinse deja de bancă pentru soluționarea problemelor de lichiditate.

(Pct.22 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

23. Concomitent cu cererea de solicitare a asistenței de lichiditate, banca prezintă la Banca Națională:

1) planul de finanțare indicat la pct.9 și planul de acțiuni privind utilizarea resurselor asistenței de lichiditate, aprobate de consiliul băncii.

Planul de finanțare va cuprinde măsurile cu privire la soluționarea problemelor de lichiditate ale băncii și va include toate sursele de lichiditate planificate de bancă pentru perioada asistenței de lichiditate. Pentru fiecare măsură inclusă în plan se va indica expres suma, sursa de finanțare și termenul de executare.

În cazul în care solicită prelungirea termenului / majorarea sumei asistenței de lichiditate, banca va prezenta planul de finanțare actualizat la fiecare solicitare;

1¹) performanța financiară previzionată pentru următorii 3 ani;

2) declarația scrisă a consiliului băncii prin care se confirmă că toate alte surse disponibile de lichiditate au fost deja utilizate de bancă.

Banca care este o filială a unei bănci licențiate în alt stat va depune cererea de solicitare a asistenței de lichiditate împreună cu declarația scrisă a băncii-mamă, prin care se indică că aceasta nu poate furniza filialei suportul necesar de lichidități;

3) procesul-verbal al ședinței consiliului băncii, la care s-a decis solicitarea asistenței de lichiditate de la Banca Națională și a fost aprobată declarația indicată la sbp.2);

4) lista activelor disponibile pentru garantarea asistenței de lichiditate, conform prevederilor pct.42;

5) rapoartele actualizate care reflectă situația curentă a băncii (Bilanțul, Contul de profit sau pierderi, Fonduri proprii, Rate ale fondurilor proprii și niveluri de capital, precum și rapoartele privind indicatorii de lichiditate);

6) declarația scrisă a acționarilor cu dețineri calificate sau procesul-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor care prevede angajamentele acționarilor de a întreprinde măsurile necesare în vederea îmbunătățirii lichidității băncii, în cazul în care acționarii au decis astfel;

7) lista persoanelor desemnate să prezinte documente și informații în vederea constituirii garanției pentru asistența de lichiditate (anexa nr.1).

Lista se prezintă pe suport hârtie sau prin e-mail, în formă criptată, până la încheierea contractelor prevăzute la pct.28. Modificările ulterioare se prezintă în termen de 3 zile lucrătoare de la intervenirea acestora.

(Pct.23 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

24. La solicitarea Băncii Naționale, banca va prezenta suplimentar orice altă informație necesară pentru examinarea cererii și evaluarea situației financiare a băncii.

25. Comitetul executiv al Băncii Naționale decide cu privire la acordarea asistenței de lichiditate, luând în considerare solvabilitatea, viabilitatea și impactul băncii respective asupra stabilității sistemului financiar, riscurile potențiale de contagiune a acestuia, activele disponibile pentru garantare, precum și impactul acordării asistenței de lichiditate asupra realizării politicii monetare a Băncii Naționale.

(Pct.25 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

26. Prin hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale privind acordarea asistenței de lichiditate se stabilește suma asistenței, termenul, rata dobânzii, activele acceptate drept garanție și alte condiții de acordare a asistenței de lichiditate.

27. Suma asistenței de lichiditate se determină în baza prognozei prezentate de bancă și evaluate de către Banca Națională a ieșirilor de numerar pentru onorarea obligațiilor băncii față de deponenți și alți creditorii (cu excepția persoanelor afiliate băncii) pe durata asistenței, diminuată cu valoarea previzibilă a intrărilor de numerar ale băncii în această perioadă, ținând cont de necesitatea respectării de către bancă a obligației de menținere a rezervelor obligatorii.

(Pct.27 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

28. În baza hotărârii Comitetului executiv indicată la pct.26, Banca Națională va notifica imediat banca despre acceptarea cererii prin scrisoare oficială semnată electronic sau prin expedierea copii scanate a scrisorii, urmată de scrisoarea pe suport hârtie și va încheia cu aceasta un contract cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență și un contract de garanție financiară fără transfer de proprietate / contract de control.

(Pct.28 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

29. Contractul de garanție financiară / contractul de control pot conține clauze privind posibilitatea Băncii Naționale, în calitate de beneficiar al garanției, de a culege și a-și însuși fructele bunului afectat garanției reale, în conformitate cu dispozițiile art.474 din Codul civil. În acest caz, contractul de garanție financiară / contractul de control trebuie să specifice exact modul de calcul și proporția în care urmează a se reduce creanța garantată în urma exercitării acestui drept.

30. Banca Națională acordă asistența de lichiditate numai după constituirea garanțiilor în favoarea Băncii Naționale.

31. Acordarea asistenței de lichiditate se va efectua inițial pe un termen de până la 2 săptămâni. Termenul și suma asistenței de lichiditate pot fi majorate, potrivit prevederilor pct. 8.

Termenul asistenței de lichiditate poate fi prelungit / suma poate fi majorată, la solicitarea băncii, cu condiția achitării dobânzii pentru perioada precedentă a asistenței de lichiditate. La prelungirea termenului, banca va putea rambursa parțial asistența de lichiditate acordată inițial. Rambursarea sumei totale a asistenței de lichiditate se va efectua în termenul nou convenit specificat în contract.

Orice acordare sau prelungire a termenului asistenței de lichiditate va fi condiționată de întreprinderea, de către banca beneficiară, a măsurilor adecvate pentru restabilirea poziției de lichiditate și va putea fi efectuată doar după încheierea sau modificarea contractelor prevăzute la pct.28.

(Pct.31 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

32. Banca Națională decide respingerea cererii de acordare a asistenței de lichiditate în cazul în care:

1) banca nu întrunește condițiile pentru acordarea asistenței de lichiditate prevăzute la pct. 2, 9, 10, 16 din regulament;

2) nu au fost depuse la Banca Națională toate documentele prevăzute de regulament sau cele solicitate suplimentar și nu au fost prezentate toate informațiile necesare adoptării deciziei de acordare a asistenței;

3) s-a constatat că banca a acordat credite persoanelor afiliate ei pe durata a trei luni precedente depunerii cererii de solicitare a asistenței de lichiditate sau în orice moment după depunerea cererii (suma totală a creditelor acordate persoanelor afiliate în perioadele menționate depășind 1% din fondurile proprii ale băncii la ultima perioadă de raportare);

4) motivul deficitului de lichiditate, necesitatea acordării asistenței, sursele de rambursare, imposibilitatea utilizării altor surse de obținere a lichidității sunt insuficient argumentate și/sau informația și prognoza fluxurilor de numerar din planul de finanțare sunt nefondate;

5) Banca Națională decide că acordarea asistenței de lichiditate afectează realizarea politicii monetare.

33. Banca Națională va notifica banca în cazul respingerii cererii de acordare a asistenței de lichiditate, imediat după adoptarea hotărârii de către Comitetul executiv, în modul prevăzut la pct.28.

34. Banca care a obținut asistență de lichiditate în condițiile prezentului regulament devine subiect al unei monitorizări speciale din partea Băncii Naționale și prezintă informații actualizate potrivit pct.11.

35. Banca informează în scris Banca Națională că se află în incapacitatea de a rambursa asistența de lichiditate, integral sau parțial, sau că necesită majorarea sumei asistenței de lichiditate cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data scadenței asistenței de lichiditate.

În acest caz, banca poate solicita prelungirea termenului / majorarea sumei asistenței de lichiditate în conformitate cu procedura definită la pct. 21 – 23, cu prezentarea documentelor actualizate.

(Pct.35 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

35¹. Suplimentar pct. 21 – 23, dispozițiile pct. 24–34, 42–47 și 49–55 se aplică mutatis mutandis la prelungirea termenului/majorarea sumei asistenței de lichiditate.

(Pct.35¹ introdus prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

36. În cazul în care Comitetul executiv decide că termenul asistenței de lichiditate nu poate fi prelungit / suma nu poate fi majorată, banca este obligată să ramburseze asistența în termenul prevăzut în contract. Dacă banca este în incapacitate de a rambursa integral asistența de lichiditate, Banca Națională poate iniția executarea garanției și va aplica alte măsuri în conformitate cu prezentul regulament.

(Pct.36 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

Capitolul V

Constituirea garanțiilor pentru asistența de lichiditate

37. Constituirea garanțiilor pentru asistența de lichiditate se realizează prin încheierea contractului de garanție financiară fără transfer de proprietate în cazul garanțiilor financiare, altele decât garanțiile în formă de mijloace bănești în conturi bancare la o bancă acceptată de Banca Națională.

În cazul garanțiilor în formă de mijloace bănești în conturi bancare (curente, de depozit, alte conturi), deschise la o bancă acceptată de Banca Națională, se încheie un contract de control.

38. Părțile contractului de garanție financiară fără transfer de proprietate sunt banca care beneficiază de asistență de lichiditate în calitate de furnizor al garanției și Banca Națională în calitate de beneficiar al garanției.

Părțile contractului de control sunt banca care beneficiază de asistență de lichiditate, banca în care este deschis contul și Banca Națională în calitate de beneficiar al garanției.

39. În cazul prelungirii termenului pentru care s-a acordat asistența de lichiditate, prin acord adițional se va extinde și termenul contractului de garanție financiară / contractului de control cu respectarea condițiilor stipulate de prezentul regulament.

(Pct.39 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

40. Garanțiile în formă de valori mobiliare de stat, certificate ale Băncii Naționale a Moldovei și valori mobiliare corporative se constituie prin transferul și înregistrarea acestora în conturile

relevante, conform regulilor Depozitarului central, coordonate cu Banca Națională, fără transferul proprietății asupra lor.

41. Garanțiile în formă de mijloace bănești aflate în conturi curente, de depozit, alte conturi se constituie prin dobândirea de către Banca Națională a controlului asupra conturilor, după cum urmează:

1) dacă contul este deschis la Banca Națională, din momentul încheierii contractului de garanție financiară fără transfer de proprietate;

2) dacă contul este deschis la o altă bancă, din momentul încheierii contractului de control, prin care Banca Națională, banca debitoare și banca în care este deschis contul convin în scris, prin contractul de control, că aceasta va executa instrucțiunile Băncii Naționale privind dispunerea de mijloacele bănești din cont, indiferent de consimțământul băncii debitoare.

42. În vederea constituirii garanției, concomitent cu cererea de solicitare a asistenței de lichiditate, banca va transmite la Banca Națională o notificare prin e-mail, în formă criptată, sau pe un alt suport durabil, care va conține lista și elementele de identificare ale activelor eligibile propuse drept garanție conform anexei nr.2, la garantarea asistenței de lichiditate cu instrumente financiare, depozite și alte conturi, sau conform anexei nr.3 în cazul garantării asistenței cu creanțe pecuniare.

(Pct.42 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

43. Pentru depunerea în calitate de garanții a creanțelor pecuniare, concomitent cu notificarea indicată la pct.42, banca prezintă la Banca Națională următoarele documente:

1) copiile scanate ale contractelor de credit;

2) copiile scanate ale contractelor de gaj încheiate cu debitorii;

3) copia scanată a documentului care confirmă garantarea creditului, în cazul creditelor garantate de către garanți.

(Pct.43 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

44. Banca Națională verifică, în conformitate cu procedurile proprii, corespunderea creanțelor pecuniare criteriilor de eligibilitate stabilite de prezentul regulament. În acest scop, Banca Națională este în drept să solicite orice documente, necesare efectuării verificării.

(Pct.44 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

45. După evaluarea eligibilității, dacă creanțele pecuniare corespund criteriilor de eligibilitate, Banca Națională expediază băncii o notificare prin e-mail, în formă criptată, cu privire la creanțele pecuniare acceptate drept garanții (anexa nr.4). Numerele de identificare ale creanțelor pecuniare, comunicate băncii prin notificarea respectivă, vor sta la baza tuturor comunicărilor ulterioare dintre Banca Națională și bancă.

(Pct.45 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

46. După recepționarea notificării indicate la pct.45, pentru creanțele pecuniare acceptate drept garanții banca prezintă la Banca Națională următoarele documente în original:

1) contractele de credit încheiate cu debitorii;

2) contractele de gaj încheiate cu debitorii;

3) documentele care confirmă garantarea creditelor de către garanți, în cazul creditelor garantate de către garanți.

Documentele indicate se depun la Banca Națională prin act de primire-predare, semnat de către părți.

(Pct.46 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

47. În cazul în care se constată că, creanțele pecuniare nu corespund criteriilor stabilite de prezentul regulament, că informația din documentele prezentate nu este veridică, sau dacă banca nu a prezentat toate documentele necesare pentru efectuarea verificării corespunderii activelor criteriilor de eligibilitate, Banca Națională este în drept:

1) să nu accepte activul respectiv drept garanție, cu notificarea băncii despre creanțele neacceptate, fără prezentarea justificării (anexa nr.5);

2) să solicite de la bancă substituirea și prezentarea unui alt activ în modul prevăzut de prezentul regulament.

48. Banca Națională ține evidența creanțelor pecuniare acceptate drept garanții de la bănci în conformitate cu procedurile proprii.

49. Banca care a depus drept garanții creanțe pecuniare va informa Banca Națională despre modificarea clauzelor contractului de credit și/sau ale contractului de gaj, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte de modificare.

50. Nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare, banca va informa Banca Națională cu privire la orice eveniment care a intervenit și i-a devenit cunoscut și care afectează semnificativ relația contractuală existentă între bancă și Banca Națională (în particular, rambursarea anticipată, parțială sau totală a creditului, modificarea ratei dobânzii, insolvabilitatea debitorului, clasificarea creanței într-o altă categorie și alte evenimente).

51. Informația privind modificările indicate la pct.50 trebuie să conțină numărul de identificare al creanței pecuniare vizate, comunicat băncii în notificarea de acceptare (anexa nr.4), denumirea și numărul de identificare de stat (IDNO) al debitorului persoană juridică sau numele, prenumele și codul personal (IDNP) al debitorului persoană fizică.

(Pct.51 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

52. În cazul în care evenimentele indicate la pct.50 au condus, în opinia Băncii Naționale, la deteriorarea calității creanțelor pecuniare depuse drept garanție și/sau la diminuarea valorii acestora, banca este obligată să le substituie și/sau să constituie garanții suplimentare în termen de până la 3 zile lucrătoare din momentul în care acest fapt i-a fost comunicat în scris de către Banca Națională.

În cazul imposibilității substituirii garanțiilor și/sau constituirii de garanții suplimentare, banca este obligată să stingă anticipat asistența de lichiditate în volum proporțional cu valoarea respectivelor garanții.

Capitolul VI

Determinarea valorii activelor acceptate drept garanții

53. Banca Națională determină valoarea activelor acceptate drept garanții atât la momentul acordării asistenței de lichiditate, cât și periodic pe durata acesteia, separat pentru fiecare categorie de active, în conformitate cu Normele cu privire la evaluarea activelor acceptate de Banca Națională a Moldovei ca garanții la acordarea creditelor băncilor, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.211/2019.

54. Valoarea activelor în dolari SUA sau euro se recalculează în lei moldovenesti în baza cursului oficial al leului moldovenesc, valabil la data acordării asistenței de lichiditate / data reevaluării activelor, sau la data încheierii unui nou contract de garanție financiară / contract de control sau modificării contractelor indicate în cazul substituirii sau constituirii garanției suplimentare.

55. În cazul în care Banca Națională, ca rezultat al reevaluării periodice a activelor, constată că valoarea acestora (cu aplicarea marjelor de protecție) scade sub nivelul soldului curent al asistenței de lichiditate acordate plus dobânda acumulată, Banca Națională solicită băncii constituirea unor garanții suplimentare (apel în marjă) în termen de 3 zile lucrătoare de la data expedierii notificării.

În cazul imposibilității constituirii garanțiilor suplimentare, banca este obligată să stingă anticipat asistența de lichiditate în volum proporțional cu valoarea garanției suplimentare solicitate (apel în marjă).

În cazul în care valoarea activelor depuse în garanție, în urma reevaluării acestora, depășește valoarea lichidității acordate plus dobânda, Banca Națională va returna băncii excesul de garanții livrate suplimentar, la solicitarea acesteia.

Pentru a reduce frecvența apelurilor în marjă și a restituirilor excesului de garanții, se aplică pragul de declanșare prevăzut la pct.20 din Normele cu privire la evaluarea activelor acceptate de Banca Națională a Moldovei ca garanții la acordarea creditelor băncilor, aprobate prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.211/2019.

(Pct.55 completat prin HCE al BNM nr.139 din 11.06.2020, în vigoare 30.06.2020)

56. Constituirea garanțiilor suplimentare (apelul în marjă) și restituirea garanțiilor excedentare în formă de instrumente financiare se efectuează în conformitate cu regulile Depozitarului central, coordonate cu Banca Națională, iar a garanțiilor în formă de alte active - în conformitate cu prevederile contractelor încheiate între Banca Națională și bancă.

57. La constituirea garanțiilor suplimentare, Banca Națională va încheia cu banca debitoare un nou contract de garanție financiară / contract de control, în funcție de tipul garanției suplimentare. Cu acordul părților, pot fi încheiate acorduri adiționale la contractul existent.

Capitolul VII

Rambursarea asistenței de lichiditate

Degrevarea de gaj sau executarea garanției

58. La data scadenței asistenței de lichiditate sau în termenele convenite prin contract banca rambursează Băncii Naționale suma asistenței și plătește dobânda aferentă.

(Pct.58 completat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

59. Banca poate rambursa asistența de lichiditate înainte de scadență, cu achitarea dobânzii acumulate până la acea dată.

60. Degrevarea de gaj a garanției este condiționată de rambursarea integrală a asistenței de lichiditate și de achitarea dobânzii aferente, după caz, a penalităților aplicate.

(Pct.60 modificat prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

61. La data scadenței obligațiilor financiare garantate, Banca Națională restituie băncii activele depuse ca garanție, dacă obligația financiară garantată a fost îndeplinită.

62. Sunt considerate cauze care determină executarea garanției situațiile în care banca:

1) nu a rambursat asistența de lichiditate conform termenelor convenite și/sau la scadență sau a solicitat, dar i s-a refuzat prelungirea termenului acesteia;

2) nu a plătit dobânda aferentă;

3) nu a respectat condițiile de substituire a garanțiilor, la solicitarea Băncii Naționale;

4) nu a prezentat garanții suplimentare în cazul diminuării valorii activelor depuse drept garanție;

5) nu a respectat alte condiții ale contractului de asistență de lichiditate în situații de urgență și/sau ale contractului de garanție financiară / contractului de control;

6) nu a executat sau a executat necorespunzător măsurile din planul de finanțare;

7) a raportat informații false;

8) nu a utilizat asistența de lichiditate conform destinației.

63. La apariția situațiilor prevăzute la pct.62, Banca Națională poate declara unilateral rezoluțiunea contractului de asistență de lichiditate în situații de urgență și poate întreprinde următoarele acțiuni:

1) exercita dreptul său preferențial și necondiționat de a satisface fiecare cerință a sa ajunsă la termen în conformitate cu art.70 din Legea nr.548/1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei; și/sau

2) executa garanția în una din următoarele modalități:

a) în cazul mijloacelor bănești, prin compensarea acestora cu valoarea obligațiilor financiare garantate sau prin reținerea mijloacelor bănești în vederea stingerii respectivelor obligații;

b) în cazul instrumentelor financiare și al creanțelor pecuniare, prin vânzarea sau însușirea acestora și prin compensarea valorii lor cu valoarea obligațiilor financiare garantate ori prin reținerea valorii lor drept plată a acestor obligații; și/sau

3) aplica clauza de compensare cu exigibilitate imediată, în cadrul căreia fie prin compensare, fie prin compensare reciprocă, fie în alt mod se realizează următoarele:

a) obligațiile băncii și ale Băncii Naționale devin imediat exigibile și sunt exprimate printr-o obligație de plată a unei sume de bani reprezentând valoarea obligațiilor părților calculată la acel moment sau se sting și sunt înlocuite printr-o obligație de plată a unei astfel de sume; și/sau

b) sunt stabilite datoriile reciproce ale părților în temeiul acestor obligații, urmând ca partea care datorează valoarea cea mai mare să plătească celeilalte părți suma netă egală cu diferența acestor datorii.

64. În momentul inițierii executării garanției, Banca Națională trimite o notificare în scris către furnizorul garanției și către Depozitarul central sau o altă entitate unde sunt constituite garanțiile.

La primirea notificării, Depozitarul central și/sau entitatea respectivă vor disponibiliza activele afectate garanției în vederea valorificării acestora de către Banca Națională.

65. Executarea garanției prin modalitățile prevăzute la pct.63 se inițiază direct de către Banca Națională fără aprobarea de către orice instanță judecătorească, autoritate publică sau orice altă persoană a condițiilor de executare a garanției și fără necesitatea expirării unui termen suplimentar, dacă prin clauzele contractului de asistență de lichiditate / de garanție financiară / de control nu s-a convenit altfel.

66. Executarea garanției prin însușire este posibilă numai dacă:

1) această modalitate de executare a garanției a fost convenită de părți prin contractul de garanție financiară; și

2) părțile au convenit cu privire la modul de evaluare a instrumentelor financiare și a creanțelor pecuniare.

67. Executarea prin vânzare a valorilor mobiliare de stat și certificatelor Băncii Naționale a Moldovei afectate garanției se efectuează în cadrul licitațiilor desfășurate conform prevederilor Regulamentului cu privire la operațiunile de piață monetară ale Băncii Naționale a Moldovei, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație nr.188/2014.

68. Executarea prin vânzare a valorilor mobiliare corporative afectate garanției se va efectua de către Banca Națională printr-un intermediar, pe piața reglementată sau în cadrul unui MTF, conform regulilor acestora.

69. Banca Națională poate decide vânzarea creanțelor pecuniare prin intermediul unui intermediar.

70. Achitarea datoriei restante a băncii aferente asistenței de lichiditate se efectuează în următoarea consecutivitate: achitarea penalităților, a datoriei la dobânzi și după aceea achitarea sumei de bază a asistenței de lichiditate.

71. Datoria băncii aferentă asistenței de lichiditate se consideră stinsă după achitarea sumei integrale a asistenței și a dobânzilor aferente, precum și a altor plăți în condițiile contractului de asistență de lichiditate în situații de urgență.

72. Banca Națională poate, de asemenea, aplica penalități în modul prevăzut de contractul de asistență de lichiditate în situații de urgență și de contractul de garanție financiară / contractul de control încheiate cu banca.

Banca Națională a Moldovei

LISTA

persoanelor desemnate să prezinte la Banca Națională a Moldovei documente și informații în vederea
constituirii garanției pentru asistența de lichiditate în situații de urgență

_____ desemnează pe fiecare
(denumirea băncii)
dintre următoarele persoane să prezinte la Banca Națională a Moldovei documente și informații în
vederea constituirii garanției pentru asistența de lichiditate în situații de urgență:

Numele și prenumele persoanelor

Funcția și adresa de e-mail

Numele și prenumele înlocuitorilor

Funcția și adresa de e-mail

Persoana responsabilă a băncii

(numele, prenumele, funcția)

(Anexa nr.1 completată prin HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

Banca Națională a Moldovei

NOTIFICARE

pentru garantarea cu active eligibile a asistenței de lichiditate
solicitată la _____

(zz.II.aaaa)

_____ se obligă să constituie drept garanții în favoarea Băncii Naționale a
(denumirea băncii)

Moldovei următoarele active eligibile, după cum urmează:

Nr. d/o	Cod ISIN	Data scadenței	Număr active eligibile (un.)	Valoare nominală unitară (lei)	Valoare nominală totală (lei)	Preț ajustat (%)	Valoare totală garanții (lei)
0	1	2	3	4	5 5=3*4	6	7=5*6/ 100
I. VMS înregistrate în Depozitarul central, inclusiv:							
x	Total VMS	x		x			
II. Certificate ale Băncii Naționale a Moldovei (CBN) înregistrate în Depozitarul central, inclusiv:							
Nr. d/o	Cod ISIN	Data scadenței	Număr active eligibile (un.)	Valoare nominală unitară (lei)	Valoare nominală totală (lei)	Preț ajustat (%)	Valoare totală garanții (lei)
0	1	2	3	4	5=3*4	6	7=5*6/ 100
x	Total CBN	x		x			
III. Valori mobiliare corporative							
Nr.d/o	Cod ISIN	Data scadenței (în cazul în care există)	Număr active eligibile (un.)	Valoare nominală unitară (lei)	Valoare nominală totală (lei)	Preț ajustat (%)	Valoare totală garanții (lei)
0	1	2	3	4	5=3*4	6	7=5*6/ 100
x	Total valori mobiliare corporative	x		x			

IV. Depozite la termen la Banca Națională sau la o bancă						
Nr. d/o	Denumirea instituției în care a fost constituit depozitul	Numărul contului de depozit	Data scadenței depozitului	Moneda depozitului (MDL/EUR/USD)	Soldul depozitului la data constituirii garanției	
					În moneda de constituire	Recalculat în MDL la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data prezentării notificării
0	1	2	3	4	5	6
Total depozite		x	x	x		
V. Alte conturi la Banca Națională a Moldovei sau la o bancă						
Nr. d/o	Numărul contului	Moneda contului (MDL/EUR/USD)	Soldul contului disponibil pentru constituirea garanției			
			În moneda contului	Recalculat în MDL la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data prezentării notificării		
0	1	2	3	4		
Total conturi		x				

Persoana responsabilă a băncii

(Numele, prenumele, funcția, semnătura)

Data

**Lista creanțelor pecuniare (contractelor de credit)
ale _____
(denumirea băncii)
pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență solicitată de la
Banca Națională a Moldovei la _____
(zz.ll.aaaa)**

Nr d/o	Denumirea sau numele, prenumele debitorului	Numărul de identificare de stat (IDNO) sau codul personal (IDNP) al debitorului	Codul de identificare unic al creditului (CRR_ID)	Data contractului de credit	Data scadenței creditului conform contractului de credit	Soldul creditului nerambursat la data prezentării listei		Codul alfabetic al monedei creditului (ISO)	Modul de garantare a creditului (se indică tipul principal de garanție, raport ORD 3.17 potrivit actelor normative ale Băncii Naționale)
						În moneda creditului	Recalculat în MDL la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data prezentării listei (conform datelor raportate în ORD 3.17)		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Total		x	x	x	x	x		x	x

Confirmăm că toate creanțele pecuniare, incluse în prezenta listă, corespund criteriilor de eligibilitate stipulate în Regulamentul cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență, aprobat prin Hotărârea Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.343/2019.

Adițional, confirmăm și garantăm că nicio creanță pecuniară din lista prezentată nu este grevată cu un alt gaj, nu este sechestrată și nu constituie obiect al unui litigiu.

Ne angajăm să nu utilizăm nicio creanță în beneficiul unui terț.

Ne angajăm să comunicăm Băncii Naționale a Moldovei, cu cel puțin o zi lucrătoare înainte, despre modificarea clauzelor contractului de credit și/sau ale contractului de gaj și, nu mai târziu de ziua lucrătoare următoare, cu privire la orice eveniment care a intervenit și ne-a devenit cunoscut și care ar putea

afecta relația noastră contractuală cu Banca Națională a Moldovei (în particular, rambursarea anticipată, parțială sau totală a creditului, scadența acestuia, insolvabilitatea debitorului, clasificarea creanței într-o altă categorie și alte evenimente).

Persoana autorizată a băncii

(funcția, numele, prenumele, semnătura)

(Anexa nr.3 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

(denumirea băncii)

NOTIFICARE
privind acceptarea creanțelor pecuniare drept garanții de către Banca Națională a Moldovei

Vă informăm că Banca Națională a Moldovei a acceptat creanțele pecuniare remise de dvs. la data de _____ ca și eligibile pentru garantarea asistenței de lichiditate în situații de urgență în conformitate cu criteriile stipulate în Regulamentul cu privire la asistența de lichiditate în situații de urgență.

Caracteristica creanțelor pecuniare:

Nr. d/o	Denumirea sau numele, prenumele debitorului	Numărul de identificare de stat (IDNO) sau codul personal (IDNP) al debitorului	CRR_ID	Soldul creditului la data depunerii notificării la Banca Națională (lei)	Valoarea determinată de Banca Națională (lei)
0	1	2	3	4	5
Total		X	X		

Persoana responsabilă a
Băncii Naționale a Moldovei

(funcția, numele, prenumele)

(Anexa nr.4 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)

(denumirea băncii)

NOTIFICARE
de respingere a creanțelor pecuniare

Vă informăm că Banca Națională nu a acceptat creanțele pecuniare remise de dvs. la data de _____.
Respectiv, nu veți putea utiliza următoarele creanțe pecuniare pentru constituirea garanției în favoarea
Băncii Naționale a Moldovei:

Nr. d/o	Denumirea sau numele, prenumele debitorului	Numărul de identificare de stat (IDNO) sau codul personal (IDNP) al debitorului	CRR_ID	Soldul creditului la data depunerii notificării la Banca Națională (lei)
0	1	2	3	4
	Total	x	x	

Persoana responsabilă a
Băncii Naționale a Moldovei

(funcția, numele, prenumele)

(Anexa nr.5 în redacția HCE al BNM nr.112 din 02.06.2022, în vigoare 15.06.2022)